

bijlage 3

reactie VH dd 20 december 2013 aan OCW op de VONKC-brief van 26 maart 2013 en reactie daarop van Tamsma

Prinsessegracht 21
Postbus 123
2501 CC Den Haag
t (070) 312 21 21
f (070) 312 21 00
e-mail
zimmerman@verenighogescholen.nl

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Directie HO&S
De heer drs. R. Minnée
Postbus 16375
2500 BJ 'S-GRAVENHAGE

Doorkiesnummer
070 312 21 08
Datum
20 december 2013
Oms kenmerk
13-2679.o&i
Onderwerp
VONKC/kunstvakdocentopleidingen

Geachte heer Minnée,

Graag voldoe ik aan uw verzoek (bij brief van 1 juli 2013) om mijn visie te geven op het proces en de stappen voor vervolg ten aanzien van de validering van de competentieprofielen voor de kunstvakdocentenopleidingen, naar aanleiding van de brief van de Vereniging Onderwijs Kunst en Cultuur (VONKC) aan de minister. Met uw medewerkers onderhouden wij over dit onderwerp contact.

De bacheloropleidingen Docent Beeldende Kunst en Vormgeving hebben een ongegradeerde status. Zij leiden op voor zowel een eerstegraads bevoegdheid als voor een tweedegraads bevoegdheid. VONKC ervaart in de ongegradeerde status van deze bacheloropleidingen een blokkade voor actieve deelname in de discussie over de verdere ontwikkeling van deze opleidingen.

Dit speelt zich af tegen de volgende achtergrond.

Hbo-opleidingen, de kunstvakdocentenopleidingen vormen daarop geen uitzondering, hebben de verantwoordelijkheid voor het actueel houden van de curricula. Overigens zijn deze documenten niet 'voor de eeuwigheid' vastgesteld, maar meer te beschouwen als dynamische documenten die met regelmaat herijkt worden. In de afgelopen jaren heeft het netwerk Kunstvakdocentenopleidingen (KVDO), als landelijk opleidingsoverleg binnen de Vereniging Hogescholen, daartoe verschillende initiatieven ontplooid die inmiddels hebben geleid tot een serie veldverkenningen en een convenant voor het werkveldoverleg met het sectorinstituut Kunstfactor (dat inmiddels is opgegaan in het Landelijk Kennisinstituut Cultuureducatie en Amateurkunst, kortweg LKCA). Dit instituut heeft samen met het KVDO bijeenkomsten georganiseerd in het kader van de validatie van de kennisbases voor de vier kunstvakken en de actualisering van de competentieprofielen van de betreffende bacheloropleidingen en de master Kunsteducatie. Bij al deze activiteiten zijn ook de beroepsverenigingen betrokken geweest.

Tegen de verwachting in heeft één van de beroepsverenigingen, te weten VONKC, er op het laatste moment echter de voorkeur aan gegeven om – in tegenstelling tot de constructieve deelname aan de validatie van de overige Kennisbases - niet deel te nemen aan de validatiepanels voor de competentieprofielen voor docent Beeldende Kunst en Vormgeving en de masteropleiding Kunsteducatie, omdat deze vereniging het niet eens is met de ongegradeerde status van de betreffende

bacheloropleidingen. Wij betreuren dit, maar menen dat het proces rond de actualisering van de competentieprofielen en de validering daarvan toch voortgang behoeft.

Volledigheidshalve merk ik op dat de reguliere procedure voor de totstandkoming en actualisatie van opleidingsprofielen (waar de genoemde competentieprofielen een onderdeel van zijn), zoals vastgesteld door de Algemene Vergadering van de Vereniging Hogescholen, onverkort van toepassing is. Dat betekent dat landelijke opleidingsoverleggen op eigen initiatief de opleidingsprofielen om de zoveel jaar actualiseren na overleg met het werk- en beroepenveld. Een profiel wordt formeel vastgesteld door het bestuur van de Vereniging Hogescholen na advies van het betreffende sectoraal adviescollege. Vastgestelde profielen worden vervolgens opgenomen in de informatiebank op de website van de Vereniging Hogescholen.

De al langer lopende discussie over het vraagstuk van de ongegradeerde status van de bacheloropleidingen Docent Beeldende Kunst en Vormgeving is met het advies van de commissie-Dijkgraaf en het Sectorplan Kunstonderwijs in een nieuwe fase gekomen. Op initiatief van de kunstvakdocentopleidingen is een onafhankelijk onderzoek uitgevoerd over de aansluiting van de afgestudeerden van deze opleidingen op de bovenbouw van havo en vwo. Door de onderzoekers is in het kader van het onderzoek met onder andere VONKC gesproken. Het onderzoek heeft inmiddels in een rapportage geresulteerd die momenteel in de sector kunstvakonderwijs wordt besproken. Deze rapportage is eveneens ter kennis gebracht van VONKC.

Alvorens over deze problematiek tot besluitvorming te komen zal met alle betrokken partijen worden gesproken, inclusief de betreffende beroepsverenigingen en uw ministerie (dat over deze rapportage reeds beschikt). Dat zal onderdeel uitmaken van het proces in de totstandkoming van een nieuw beroepsprofiel, en daarvan afgeleid, een nieuw opleidingsprofiel voor de kunstvakdocentopleidingen. Naar verwachting zal daartoe de eerste gespreksronde met het werkveld en de beroepsorganisaties in februari 2014 plaatsvinden. Het vraagstuk van de aansluiting van de opleidingen op het werkveld is daarbij prioritair.

De beroepsvereniging VONKC is over dit proces enkele malen geïnformeerd. In de bijeenkomsten van het Strategisch Beraad Kunstvakken is over dit proces nadere informatie verschaft door de vertegenwoordiger van de kunstvakdocentopleidingen. In dit Beraad vindt brede afstemming plaats tussen partijen die bij het kunstvakonderwijs zijn betrokken. Onder andere nemen aan dit Beraad deel beroepsverenigingen, waaronder VONKC, en de kunstvakdocentopleidingen.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd over deze kwestie.

Namens het bestuur,

drs. Ad de Graaf,
secretaris

hoofdpunten van kritiek op bovenstaande verklaring:

- Startend met de opdracht van de HBO-raad aan het KVDO (d.d. 5 april 2001) om een tweedegraads en een apart eerstegraads profiel te schrijven (ik zat in beide schrijfgroepen) heeft zich een lang traject ontwikkeld waarin NVTO/VONKC zorgen kenbaar heeft gemaakt over de devaluerende '*status aparte*' van de kunstvakbachelor in het VHO en de nooit gevalideerde ongegradeerde kwalificaties ervan. Geen woord daarover in de VH-brief.
- Geen woord over de KVDO-protesten tegen de gang van zaken (o.a. brief KVDO-voorzitter Jeroen Chabot aan Erwin van Braam/HBO-raad dd 5 april 2004)
- Geen woord over het SAC-Kuo-besluit om (zonder advies van het KVDO) de Bachelor de VHO-bevoegdheid voor (toen) CKV3 te geven en de Masters daarmee uit te kleden tot een aanvullende CKV2-bevoegdheid (brief SAC-voorzitter Jan Deering 29 september 2004)
Hierdoor werd de basis gelegd van een proces dat de minister (via Smets en Hover, augustus 2005) de kans gaf een bekostigde VHO-Master om zeep te helpen en werd de volledig bevoegde Bachelor (initiatief SAC-Kuo) geboren.
Geen woord over het ontbreken van een valideringsprocedure voor deze volledig bevoegde Bachelor
- Verwijzingen naar procedures/consultaties waarbij NVTO/VONKC betrokken zou zijn geweest zijn inmiddels weerlegd en dus onjuist.
- Het onafhankelijk onderzoek (Van Meerkerk c.s.) wordt slechts genoemd, maar op geen enkele wijze gekwalificeerd. De VH was eerlijker geweest in dit verband te melden dat de resultaten ervan op z'n minst 'koel' zijn ontvangen. Het noemen van VONKC als een van de instanties 'waarmee gesproken is' is een bekende Haagse truc: een geïnterviewde opvoeren in de colofon en dan doen of betrokkene het ook eens is met de inhoud. Zelfs ik heb (overigens op plezierige wijze) een onderhoud met Van Meerkerk gehad en was vervolgens de enige die, zichtbaar voor het werkveld, een commentaar over 'Citroenen Proeven' schreef. (zie bijlage 8 in deze documentenreeks)
- Zeggenschap over redactie, regie en vaststelling van de opleidingsprofielen (zelfs het beroepsprofiel) ligt blijkbaar bij de werkgeversvereniging van de opleidingen, deels gedelegeerd aan ondergeschikten (het KVDO-overleg). Merkwaardig genoeg stellen zij blijkbaar vast wat de behoeftes van het werkveld zijn, ongeacht wat de beroepsgroep zelf vindt. Ongecontroleerd en misplaatst autonoom gedrag. In dit geval ook ingekleurd door minachting/negeren van de beroepsgroep.
- concluderend: ik constateer een gebrek aan zelfkritisch vermogen: VONKC moet niet zeuren, is ruimschoots betrokken geweest bij het traject naar de tweede validering en ontpopt zich als lastige dwarsligger in het vervolg-proces. VH en KVDO hebben zich netjes aan de toezeggingen en procedures gehouden. Dat is de teneur van bovenstaande reactie.

Een en ander is inmiddels afdoende weerlegd. De VH tekst staat bol van onjuistheden.

Maarten Tamsma